

Европейски съюз

Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

2009

ЦЕНТЪР ЗА
МОДЕРНИЗИРАНЕ
НА ПОЛИТИКИ

IMMIGRATION
INTEGRATION
CENTER

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

Европейски съюз

**Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни**
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

1. МИГРАЦИОННА ПАНОРАМА

Финландия е страна-членка на ЕС от 1995 г. и се явява негова външна граница. Републиката със столица Хелзинки е разположена на Скандинавския полуостров и е с обща площ от 338 000 km². Населението на страната е 5.3 милиона. През последните 50 години се развива като изключително технически и силно икономически напреднала държава с ниски нива на корупция и високи индекси на конкурентноспособност. Това я прави привлекателна дестинация както за трудовете, така и за насилствените мигранти. Традиционните групи имигранти в столицата и другите големи градове още от 30-те години на 20 век са шведи, руснаци, централноевропейци, евреи и др.

а. синхронен план - миграционните общности в абсолютни цифри и проценти

Засилената в последните години миграция се дължи предимно на разпадането на бившия СССР, респективно на отварянето на границите и на приемането на Финландия за страна-членка на ЕС. Днешните миграционни процеси във Финландия са белязани от няколко основни характеристики .

На първо място броят на чуждестранни граждани, пребиваващи легално в страната, но без гражданство, е нараснал 4

пъти за периода 1990-2003 г., от 26,300 на 107,100.

Второ, броят на родените от чужденци деца, които са финландски граждани или пребивават в страната ,се е удвоил в периода 1991-2003 г. от 77,000 на 159,000. Тази цифра представлява 3% от цялото финландско население.

Третият показател сочи, че броят на пребиваващите, чиито първи език не е финландски, се е утроил в периода 1992-2004 г. - от 43,000 на 128,000.

Годишно понастоящем Финландия приема между 2,000 и 3,000 молби за убежище и госта над 10,000 молби за издаване на разрешително за работа и за пребиваване. Всяка година между 2,000 и 3,000 души получават финландско гражданство. Въпреки тези цифри в страната не се наблюдават засилени ксенофобски прояви от целия спектър правителствени/неправителствени и партийни организации. Скорост набират дебатите относно нуждата от работна ръка в бъдеще, интеграцията на имигрантите и потърсилите убежище, както и за механизмите за компенсирание на застаряването на населението.

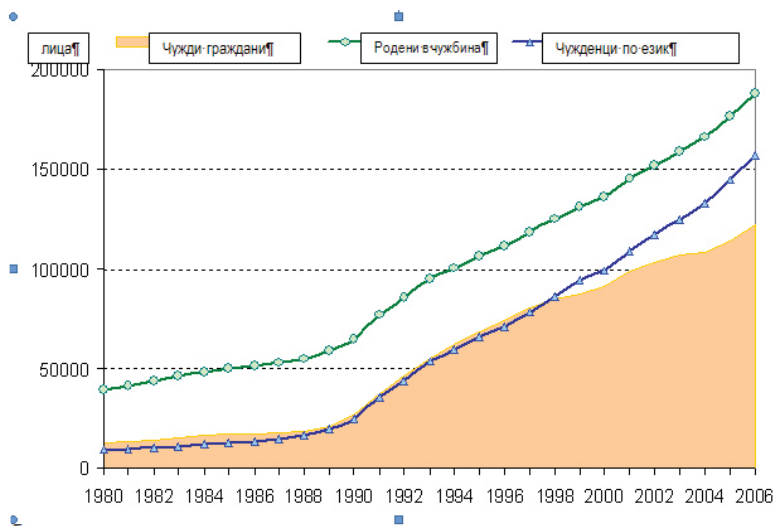

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

Визуална представа за темповете на нарастване на имиграцията дава фиг.1.

Фиг. 1. Имигранти във Финландия 1980–2006 г.

Европа е континент, който има важно място в миграционните процеси, протичащи във Финландия. Разбира се, имиграционни общности в страната се наблюдават и от по-далечни дестинации на произход като Азия и Африка. Миграционните потоци по границата с Швеция, Русия и Естония са сравними с тези към и от други по-отдалечени страни. Ето защо не е учудващо, че

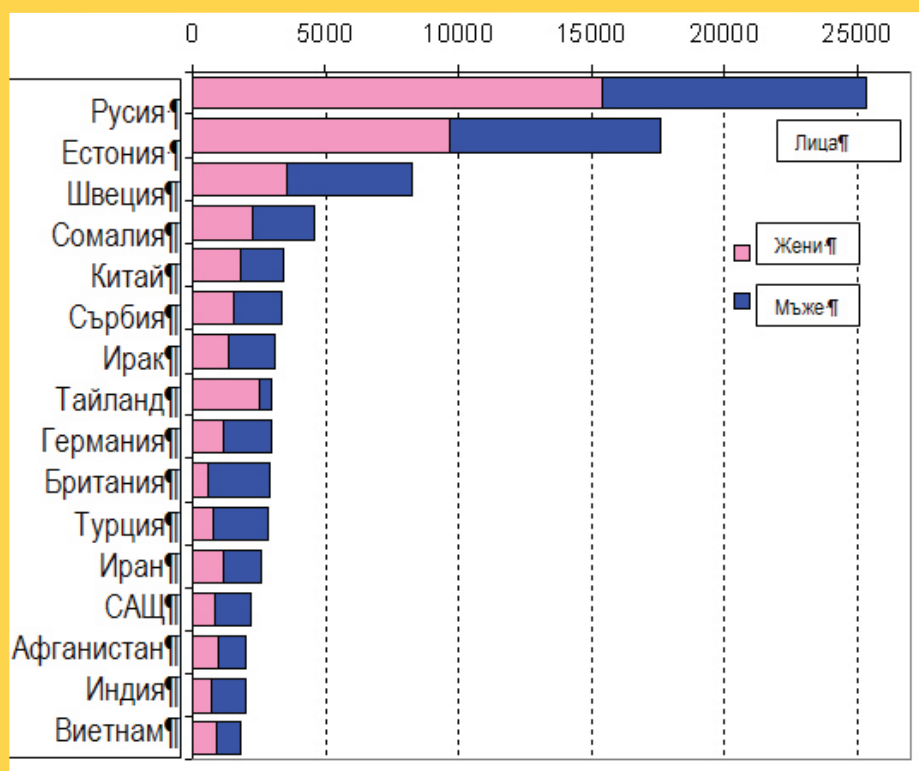
за 2006 г. най-големите групи по показател гражданство са били руснаци (25,326 лица), естонци (17,599), шведи (8,265) и от бежанците – сомалийци (4,623) (PIKKARAINEN 2008).

По-детайлна разбивка на имигрантските общности по страни и големина може да илюстрира Фиг. 2 .

Европейски съюз

Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

Фиг. 2. Най-големите имигрантски групи по показател гражданство през 2006 г.

Дори днес имигрантите в сравнение с други европейски страни не са многобройни – през 2007 г. едва 2,5% са чуждестранни граждани (132,708 лица). Финландия годишно приема около 750 бежанци.

б. диахронен план – кратка история на миграцията

Историята на миграцията на Финландия е тясно обвързана с историческите събития, протекли в тази част на стария континент. До 1809 г., за период по-дълъг от 600 години, страната е била

под шведски контрол. Провъзгласена междуременно за Руско великохерцогство, през 1917 г. получава независимост. Въпреки водените войни и настъпилите конфликти във Финландия емиграционните процеси имат главно доброволен и икономически характер. Първата историческа вълна на доброволна емиграция е през 17 век, когато стотици финландци и шведи основават колонии в Северна Америка (бъдещия

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

щат Делауер). На по-късен етап мнозинството финландски емигранти се заселват в САЩ, Канада, Австралия и в съседните страни – Русия, Швеция и Норвегия.

В следвоенния период емиграцията от Финландия се характеризира с движение предимно на млади и добре образовани жени (медицинските сестри са подходящ пример) към страните от Западна Европа, предимно Германия и Швейцария с цел брак и работа. Поради достигане на стандарта на живот на Швеция, през 80-те години на 20 век емиграцията към тази съседна държава намалява и се забелязва връщане на емигрантите.

Към днешната дата профилът на емигранта е високообразован млад човек, работещ в сферата предимно на ИТ, медицината, химията и физиката, био-технологиите и др. Повечето емигранти прекарват година-две в страни като Обединеното кралство, придобиват опит и създават контакти.

За имиграцията може да се каже, че между 1890 г. и Втората световна война, както и след 1990 г. се наблюдават няколко големи вълни. В тези

периоди страната приема както икономически, така и търсещи убежище имигранти. Докато много финландци емигрират, в Хелзинки и другите големи южни градове от края на 19 век се заселват имигранти от различни страни в Европа. В периода 1809 г. до 1917 г. по общи данни това правят най-малко 20,000 души, а между 1917 г. и 1944 г. – още няколко хиляди. Тези първи вълни на модерна имиграция включват швейцарски производители на млечни продукти, норвежки собственици на гъскорезници, британски производители на текстил, италиански имигранти, произвеждащи слаголед, еврейски търговци и татари – търговци на кожи и килими. В периода от края на Втората световна война до 1990 г., време на минимална имиграция, те имат време и условия да се интегрират напълно и днес са успешна част от финландското общество.

Особен момент в миграционните процеси на Финландия е завръщането на етническите финландци. През 1990 г. президентът на републиката декларира, че всички финландци, живеещи в пределите на бившия Съветски съюз, могат да бъдат счестени за завръщащи се мигранти във Финландия. Тези хора, познати като ингрийци, през 17 век са авангардът на шведското лутеранство в Ингрия, около р. Нева, близо до Санкт

Европейски съюз

**Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни**
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

Петербург. Поради тяхното недобро третиране от страна на съветските власти битува становището, че поради финландските им етнически корени имат моралното и легитимно право да се завърнат. Така през 2003 г. 25,000 ингрйци, изпълнили критериите за наследственост, се „завръщат“. През септември 2004 г. около 22,000 души в Русия и Естония все още чакат за интервюта .

През 80-те години на 20 век населението на Финландия е по-скоро хомогенно, за разлика от повечето европейски страни. Малък е броят на чужденците в страната, но в следващото десетилетие нараства двоино. От 1980 г. Финландия - дотогава традиционна страна на емиграция, започва да приема все повече имигранти (PIKKARAINEN 2008).

Най-видимата вълна на имиграция е през 90-те години на 20 век, когато ингрйските финландци получават статус на възвращенци. Освен това през първата половина на 90-те години Финландия е под натиска на бежанци, главно от Сомалия, като на територията на цялата страна са открити приемни центрове. За имигрантите най-привлекателни си остават област Уусимаа, където е и столицата Хелзинки, и Турку. В последните 10 години не се наблюдават особени промени в поведението

на имигрантите. Счита се, че в бъдеще поради намаляване на работната сила страната ще има нужда от икономически мигранти, които да компенсират дефицита, дължащ се на застаряване на населението (PIKKARAINEN 2008).

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

2. ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА МИГРАЦИОННАТА ПОЛИТИКА

- **Основни институции**

Миграционната политика на страната се разработва и прилага от няколко правителствени ведомства. Изброяването им по-году не е на база тежестта им в съответната политика, а въз основа на стремежа да бъде обхванат целият спектър на институции с отношение към миграцията.

Финландското правителство

– отговорно за цялостната визия за миграционната политика, програмите и стратегиите и прякото им приложение посредством ресорните ведомства. Адрес в интернет на <http://www.vn.fi/etusivu/en.jsp>

Министерство на външните работи на Финландия

– отговорно за информация за документите, издавани на чуждестранни граждани, така че да могат легално да влязат и пребивават на територията на страната. Отделът за паспорти и визи отговаря за запитвания относно визови въпроси и необходимите документи за пътуване според Шенгенското законодателство и финландския Закон за чужденците. Адрес в интернет на <http://formin.finland.fi/public/default.aspx?culture=enUS&contentlan=2>

Министерство на вътрешните работи на Финландия.

Министерството има госта функции по отношение на миграцията. От началото на 2008 г. тъкмо то е натоварено с отговорността за финландската миграционна политика и администрирането ѝ, както и за координирането на програмите за интеграция. Адрес в интернет на <http://www.intermin.fi/en>

В рамките на министерството на вътрешните работи ключово значение за миграционната политика има **Имиграционната служба**, която се занимава и разрешава въпроси, свързани с влизането, престоя, статута на бежанците и гражданството на отделни индивиди, както и събирането и публикуването на статистически данни за миграцията заедно със Статистическата служба. По-конкретно службата се занимава с: работна имиграция, задължения във връзка с международната сигурност, координиране на борбата с трафика на хора и нелегалната миграция, помощ на жертви на трафика на хора, приемане на търсещи убежище, гържавна политика по бежанците, интеграция на имигрантите, въпроси, свързани с гражданството, миграция на завръщащите се, миграция на етнически финландци, подкрепа на етническо равенство и добри отношения. Адрес в интернет на <http://www.migri.fi>

Европейски съюз

**Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни**
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

Местната полиция също играе важна роля в издаването на различни разрешителни за престой и лицензи на чужденци. Финландската полиция е на адрес в интернет <http://www.poliisi.fi/poliisi/home.nsf/pages/CCCAC60A96939016C2256EF4002D9058?opendocument> и <http://www.intermin.fi/en>

Ролята на **Борда за съвети по етническите отношения** (ETNO) е да съдейства за добри етнически взаимоотношения и етническо равенство. Това е експертен многостранен орган, създаден от финландското правителство с цел да насърчава взаимодействието между етническите малцинства и властите, НПО и политическите партии в парламента на национално, регионално и местно ниво, да дава експертни становища по имиграционната политика. През 2008 г. е назначен от правителството за мандат от 3 години до 2011 г. Адрес в интернет на <http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/pages/A6DAD54E3A9379A2C22573B50030FDAA?opendocument>

Министерство на труда на Финландия – чрез бюрата си по заетостта играе съществена роля в политиката по интеграция. Предлага езикови и интеграционни курсове за запознаване с финландското общество, както и курсове в помощ намиране на работа. Чрез тях могат да се получат

насоки за допълнително образование. Министерството поддържа статистика за обмена на работна ръка и наблюдава безработицата сред чуждестранните граждани. Адрес в интернет на <http://www.mol.fi>

Националният борд за образование. Предоставя преводчески услуги, гарантирайки, че имигрантите ще са в състояние да използват на равни начала услугите във Финландия и ще могат да комуникират с финландските власти още с влизането си в страната. На територията на страната са разположени 8 регионални центъра за превод, които се поддържат от местните власти. Бордът издава брошури на основните езици на имигрантските общности (кюрдски, сомалийски, сърбохърватски, руски, персийски, арабски, френски, виетнамски, албански, гари, хинди, португалски, турски и пр.) и осигурява консекутивен усетен превод. Адрес в интернет на <http://www.oph.fi>

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

В презледен вид отговорностите на съответните институции по отношение на имиграцията във Финландия са дадени в Таблица 1.

Въпроси	Отговорна институция
Визи	Дипломатически мисии
Документ за престой на член на семейството на финландски гражданин	Полиция
Документ за престой на член от семейството на чужденец, живеещ във Финландия	Финландската имиграционна служба
Документ за престой за гражданин на ЕС	Полиция
Документ за престой на наето по трудов договор лице	Службата по труда и икономическото развитие, Финландската имиграционна служба
Документ за престой на самонаето лице	Службата по труда и икономическото развитие, Финландската имиграционна служба
Документ за убежище на лица, нуждаещи се от международна закрила	Интервю и решение провежда и взема Финландската имиграционна служба. Приемането на търсещите убежище става от министерството на вътрешните работи
Удължаване на престоя	Полиция, в специални случаи Финландската имиграционна служба
Отказ за влизане	Полиция, гранични власти, Финландската имиграционна служба
Депортиране	Полицията и граничните власти препоръчват, Финландската имиграционна служба изпълняват
Придобиване на гражданство	Финландската имиграционна служба
Интеграция в обществото	Министерство на вътрешните работи
Обучение и култура	Министерство на образованието, Национален борг по образование

Европейски съюз

**Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни**
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

• Основни НПО

Finland Society - http://www.suomi-seura.fi/site_v3/, група по интереси, дава съвети на мигриращи финландци

IOM - <http://www.iom.int/jahia/jsp/index.jsp> - офис в страната на Международната организация по миграция

Info Bank - <http://www.inforankki.fi/> - информационна база данни за имигранти с данни за финландското общество и възможностите във Финландия

Centre for Torture Survivors in Finland (CTSf) - <http://www.hdl.fi/en/> - работи с имигранти с цел повишаване на толерантността към различията и насърчаване на равните възможности за хора от други култури

Finnish Red Cross - http://www.redcross.fi/en_GB/etusivu/ - Финландски червен кръст. Насърчава интеграцията на имигранти и популяризира толерантността, практически урежда събирането на семейства и съдействия за работа.

Finnish Refugee Council - <http://www.rakolaisaru.fi/en> - основните му задачи са предоставяне на информираност и образование, средства и работа за бежанци.

KEPA - Service Centre for Development Cooperation - <http://www.kepa.fi/international/english/> - шанка на НПО във

Финландия, предоставя помощ в развинуето

Refugee Advice Centre - <http://www.rakolaisneuvonta.fi/?lang=eng> – предоставя правна помощ и съвет на търсещи убежище, бежанци и групи чужденци.

SOS crisis center - http://www.mielenterveysseura.fi/en/support_and_help - предоставя на чужденци и членовете на семействата им помощ в различни области на живота.

UN Association of Finland - http://www.ykliitto.fi/ykliitto/ykliitto_0 - информира за ООН, принципите и целите ѝ.

Институт по миграция - http://www.migrationinstitute.fi/index_e.php - предоставя анализи, статистики, печатни издания и пр. в областта на миграцията.

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

3. ПРОГРАМИ И СТРАТЕГИИ ЗА ИНТЕГРАЦИЯ

Анализът на миграционните процеси във Финландия и прогнозите за бъдещето показват, че страната, както и много други европейски държави, не използва в максимална степен човешките ресурси на имигрантите. Връзката между добро образование и последващо намиране на работа е очевидна. Интеграцията във финландския пазар на труда е важна не само от гледна точка на имигрантите, но също и през призмата на застаряващото общество и повишаващата се нужда от работна ръка. Това кара управляващите да разработят през октомври 2006 г. правителствена програма за миграционна политика. Нейна основна цел е да дефинира ползите от миграционната политика, да засили културата на добро управление и да се справи със заплахите, произтичащи от миграцията. Също така с документа се цели формиране на всеобхватна рамка за планиране на миграционната политика и приложението ѝ, придобиването на конкурентноспособност на международно ниво и изграждането на мултикултурно и недискриминаращо общество.

В правителствената програма са подчертани различните аспекти на нуждите на страната. В нея са залегнали конкретно следните основни моменти:

- насърчаването на имиграция, свързана с пазара на труда;
- насърчаването на имиграция, свързана с образование и изследвания;
- завръщане на етническите финландци с цел покриване на нуждите от работна ръка;
- насърчаване на мултикултурализма и недискриминацията;
- напътствие на чужденците и засилване на интегрираността им;
- разработване на хуманитарна имиграция;
- засилване на мерките по наблюдение.

Пред Финландия в областта на интеграцията на имигрантите стоят няколко важни задачи и предизвикателства. На първо място това е интегрирането на родените в чужбина и техните деца. В тази връзка владението на езика на много добро ниво е от първостепенно значение. Друг проблем, адресиран в правителствената програма, е постигането на гаранции, че имигрантите ще бъдат разпределени адекватно и навсякъде в малките и в големите градове

Европейски съюз

**Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни**
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

на страната. Концентрирането им предимно в даден квартал или град би довело до евентуални проблеми.

На трето място в близките 2-3 години във Финландия се очаква поколението на бейби буум-а (над 500,000 души) да се пенсионира. Това налага взимане на спешни систематични компенсаторни мерки. При предоставяне на статут на дългосрочно пребиваване на няколко хиляди души на година и натурализирането на още 2,000-3,000, добре интегрираните и образовани имигранти биха могли да компенсират съкращаването на работната сила.

Всичко това идва да покаже, че страната се нуждае от прилагане на ефективни и окуражителни инструменти за интеграция, проактивно поведение спрямо имигрантите и добри практики за промяна на обществените нагласи. Пример за това биха могли да бъдат страни с повече опит и утвърдени в областта на имиграцията и интеграцията.

Тъй като европейската миграционна политика все още е в процес на формиране и има лимитиран обхват, по-важните въпроси, свързани с регулирането на имиграцията и гражданството се решават на национално ниво. Като страна-член на ЕС, Финландия е обвързана в редица програми, инициативи и

мерки на съюзно ниво, по-важните от които са изброени по-долу:

- В последните години биват предприети редица стъпки за оформяне на правна рамка за управление на миграционните потоци. Проявленията на политическата воля в това отношение датират от Европейския съвет в Тампере от октомври 1999 г., чиито заключения призовават към по-ефикасно управление на миграционните потоци на всеки техен етап и говорят за обща миграционна политика, включваща законна миграция и интеграция на основата на разнообразни подходи за управление на миграционните потоци, справедливо третиране на лицата от трети страни и развитие на партньорски отношения с изпращащите страни.
- През 2001 г. Европейската комисия предлага ново законодателство на ЕС под формата на Директива за статута на лица, граждани на трети страни, които пребивават дългосрочно в ЕС. Предложението е във връзка с решенията на Съвета в Тампере и произхожда от намере-

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

нията да се вложат повече усилия в областта на управление на имиграцията. Директивата среща съпротивата на госта страни-членки, борещи се да наложат интересите си в общия текст. Макар и с променено съдържание, тя става факт. Статут на постоянно пребиваващ имигрант може да получи след 5-годишен непрекъснат престой. Държавите-членки имат възможността да налагат числени квоти за имигранти и да изискват от лицата да се съобразяват с мерки по интеграция като посещение на учебни занятия по езика. Цялостният „тон“ на директивата отива в посока „възможно е“, отколкото „следва да“.

- Друга важна Директива е посветена на събирането на семейства, което, наред с трудовата миграция и искането на убежище, е третият най-разпространен начин за осигуряване на легален престой. След многобройни обсъждания и промени тя бива окончателно приета през 2003 г. с текст, който отчита събитията от 9/11.

- През ноември 2004 г. е одобрена Хагската програма, в която е залегнал „изчерпателен подход, включващ всички етапи на миграцията и съблюдаващ основните причини за нея, политиките по прием, интеграция и завръщане“ (European Council 2004). Програмата залага цели по укрепване на сигурността, мира и правосъдието в ЕС за периода 2005-2010 г. На базата на политическата воля стават факт редица конкретни инициативи, посветени на различните групи чуждестранни лица: студенти от трети страни (2004 г.); изследователи и приемането им (2005 г.). През 2005 г. Европейската комисия излиза с план за миграционна политика, който предлага 4 директиви за управление на приема и престоя на високкоквалифицирани работници, сезонни работници, вътрешнокорпоративни трансфери на лица и лица, спонсорирани за обучение. Малко след това Комисията дава публичност на „Общия план за интеграция“, посветен на интеграцията на лица от трети страни в ЕС. В друг документ на същата инсти-

Европейски съюз

**Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни**
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

туция – „Миграция и развитие”, се подчертава важността на сътрудничеството с изпращащите страни в областта на икономическата миграция и в разработването на инициативи за добри възможности за изпращащите и приемащите страни и трудовите мигранти. В него се предлагат мерки по сътрудничество с диаспорите, циркулярна миграция, негативния ефект от изтичането на мозъци и др. (Dayton-Johnson et al 2007:40-41). На 11 януари 2005 г. Комисията приема „Зелена книга за подхода на ЕС към управлението на икономическата миграция”, за да изпълни политическия си мандат, да стартира процес на задълбочена дискусия за набелязване на най-подходящия подход на общностно равнище за прием на икономически имигранти и да допринесе за приемането на такива общи мерки. Отзвукът от тази публична консултация разкрива значителен политически интерес в тази област. Европейският парламент, Европейският социален и икономически комитет и Комитетът на регионите също приемат съответни становища.

- Част от рамката на европейската миграционна политика днес оформят

и резолюции на Съвета за борбата срещу расизма и ксенофобията при наемане на работа и в социалните отношения, както и в образователните системи. В документ са разписани общи правила и единен стандарт за издаване на разрешителни за престой на лица, граждани на трети страни съобразно високите технологични изисквания и стандарти срещу фалшификация. Страните-членки взаимно се обвързват да си сътрудничат в проверката на валидността на разрешителните за престой и в предотвратяването на случаи на бракове, сключени единствено с цел заобикаляне на привилегията за вход и престой на лица от трети страни (Moussis 2003:146-147). През 2007 г. Комисията излиза с предложение за въвеждане на „синя карта” за висококвалифицирани имигранти. Инициативата ще бъде разгледана подробно по-долу в текста, тъй като засяга достъпа на имигрантите до пазара на труд и оттук тяхната интеграция.

- В края на май 2008 г. френският министър по въпросите на имигра-

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

цията, интеграцията и националната идентичност Брис Ортофю представя в Европейския парламент проект за т.нар. „Европейски имиграционен пакт“. Основната цел на тази френска инициатива е прекратяване на масовата легализация на имигрантите и предприемане на съвместни действия за депортиране на нелегалните имигранти в ЕС. Сред основните задачи, които Франция си поставя, след като на 1 юли 2008 г. поема председателството на ЕС, е изготвянето на универсален за всички държави-членки документ за контрола и регулиране придвижването на имигрантските потоци вътре в границите на Съюза. Решението на проблемите, свързани с имиграцията, следва да се съобразява със спецификата на всяка конкретна държава-членка, но от друга страна, на общеевропейско равнище, е необходимо да се изработят единни за всички участници принципи за регулиране и управление на миграционните потоци, целящи по-рационалното им разпределяне и по-ефективния контрол върху движението на човешките ресурси. Тъкмо

това е залегнало като основна идея на пакта. Петте му основни точки са посветени на защита на границата, ефективно управление на легалната имиграция, много по-сериозна борба с нелегалната имиграция, съвместно решаване на проблемите с бежанците и помощ за развиващите се държави, генериращи миграционните потоци към ЕС. Нито една от изброените сфери не е нова за ЕС, тъй като важността им е подчертана на Съвета в Тампере, и в Хагската програма. Достоинство на документа е разделянето на имиграцията от останалата част от сферата Правосъдие и вътрешен ред, което само по себе си крие потенциал за оформянето на миграционна политика, отделна от контратероризма, сигурността и съдебното сътрудничество, което към момента не е факт. Днес пактът е в сила като политически, но не и обвързващ документ.

Европейски съюз

**Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни**
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

4. ДОБРИ ПРАКТИКИ

За Финландия е характерно прилагането на няколко вида добри практики, които са в унисон с тези в други страни-членки и общата европейска миграционна политика. Те са изброени по-долу:

- Легалната имиграция се насърчава активно и обхватно;
- Промотира се имиграцията с цел заетост, като се отчитат демографските трендове и нуждата от работна ръка;
- Насърчава се събирането на семейства и имиграцията с цел образование;
- Държавата гарантира гъвкав процес за учащите на територията на Финландия чуждестранни граждани да кандидатстват за разрешително за престой веднага щом завършат;
- Засилено изучаване на финландски език като предпоставка и необходимо условие за успешна интеграция;
- На безработните имигранти с право на работа се съставя т. нар. интеграционен план. По време на периода на планиране паричните постъпления идват от периодично отпускани суми за интеграция. Начертаването на плана става с влизането на

имигранта в регистрите за населението за постоянно пребиваващи. Планът се разработва заедно със съветник по трудовите въпроси и ако е необходимо - с представител на местната власт и преводач. Планът има валидност 3 години след регистрирането на имигранта и може да бъде удължен до още 2.

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

БИБЛИОГРАФИЯ

- CHALOFF, J. and LEMAITRE, G. (2009). Managing highly-skilled labour migration: a comparative analysis of migration policies and challenges in oecd countries, oecd social, employment and migration working papers n° 79, Organisation for Economic Co-operation and Development, <http://www.oecd.org/els/workingpapers>
- DAYTON-JOHNSON, J., KATSELI, L., MANIATIS, G., MØNZ, R. and PAPADEMETRIOU, D. (2007). Gaining from Migration. Towards a New Mobility System, OECD Development Centre, pp. 40-41
- ETLA, Elinkeinoelµmµn Tutkimuslaitos, The Research Institute of the Finnish Economy
- International Migration Outlook: SOPEMI 2009, Organization for Economic Cooperation, OECD, http://books.google.bg/books?id=3YASJMakWLAC&source=gbs_navlinks_s
- JOHANSSON, E. (2008). Does finland suffer from brain drain? Helsinki:
- MOUSSIS, N. (2003). Access to EU. Law, Economics, Policies. 12th revised edition, European Study Service, pp. 146-147
- PIKKARAINEN, M. (2008). Immigrants in the Finnish labour market in: Krasteva, A. (Ed.) Immigration and integration: European experiences, Sofia: MANFRED WERNER FOUNDATION
- POLICY BRIEF, International Mobility of the Highly Skilled, OECD 2002
- TANNER, A. (2004). Finland's Prosperity Brings New Migrants, Finnish Directorate of Immigration, <http://www.migrationinformation.org/USfocus/display.cfm?ID=267>
- WALLACE, H. (1996). "The Challenge of Governance", in: WALLACE, H. and WALLACE, W. (Eds.) (1996). Policy-making in the European Union, 3rd Edition, Oxford: Oxford University Press, p. 13
- http://sofiaecho.com/2009/08/21/772875_bulgarian-roma-claim-asylum-in-finland/bulletin
- <http://sofiaecho.com>, Mixed reception for European Union immigration pact, Thu 23 Oct 2008
- http://books.google.bg/books?id=3YASJMakWLAC&source=gbs_navlinks_s
- <http://formin.finland.fi/public/default>.

Европейски съюз

**Европейски фонд за интеграция
на граждани на трети страни**
Министерство на труда и социалната
политика на Република България

- http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm#a
- <http://www.hdl.fi/en/>
- <http://www.infopankki.fi/>
- <http://www.intermin.fi/en>
- <http://www.intermin.fi/en>
- <http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/pages/A6DAD54E3A9379A2C22573B50030FDAA?opendocument>
- <http://www.iom.int/jahia/jsp/index.jsp>
- <http://www.kepa.fi/international/english/>
- http://www.mielenterveysseura.fi/en/support_and_help
- <http://www.migrationinformation.org/USfocus/display.cfm?ID=267>
- http://www.migrationinstitute.fi/index_e.php
- <http://www.migri.fi>
- <http://www.mol.fi>
- <http://www.oecd.org/els/workingpapers>
- <http://www.oph.fi>
- <http://www.pakolaisapu.fi/en>
- <http://www.pakolaisneuvonta.fi/?lang=eng>
- <http://www.poliisi.fi/poliisi/home.nsf/pages/CCCAC60A96939016C2256EF4002D9058?opendocument>
- http://www.redcross.fi/en_GB/etusivu/
- http://www.suomi-seura.fi/site_v3/
- <http://www.vn.fi/etusivu/en.jsp>
- http://www.ykliitto.fi/ykliitto/ykliitto_0
- Tampere European Council Presidency conclusions on common EU asylum and migration policy,
- http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm#a
- www.mol.fi/mol/en/99_pdf/.../migration_programme2006.pdf

ПОДКРЕПА ЗА АКТИВНО ВКЛЮЧВАНЕ НА ИМИГРАНТИТЕ В БЪЛГАРСКОТО ОБЩЕСТВО

ОПИТЪТ НА ФИНЛАНДИЯ

БЕЛЕЖКИ

1. Виж <http://www.migrationinformation.org/USfocus/display.cfm?ID=267>
2. Arno Tanner, „Finland's Prosperity Brings New Migrants”, Finnish Directorate of Immigration, November 2004
3. Данните са взети от статистическата служба на Финландия и цитирани в PIKKARAINEN 2008.
4. Пак там
5. <http://www.migrationinformation.org/USfocus/display.cfm?ID=267>
6. Пак там
7. www.mol.fi/mol/en/99_pdf/.../migration_programme2006.pdf
8. Виж <http://www.migrationinformation.org/USfocus/display.cfm?ID=267>
9. Arno Tanner, „Finland's Prosperity Brings New Migrants”, Finnish Directorate of Immigration, November 2004
10. Виж TAMPERE EUROPEAN COUNCIL PRESIDENCY CONCLUSIONS ON COMMON EU ASYLUM AND MIGRATION POLICY, http://www.europarl.europa.eu/summits/tam_en.htm#a. По сполучливия израз на Hellen Wallace начинът, по който се развива европейската миграционна политика е описан като „махало” (Wallace 1996:13). Има се прегвиг люшкането между прекален оптимизъм на наднационално ниво и периоди на силно междуправителствено начало.
11. На 16 октомври 2008 г. 27-те държави членки го приемат еднотушно, макар да предизвиква противоречиви реакции в медиите. Виж The Sofia Echo, www.sofiaecho.com, Mixed reception for European Union immigration pact, Thu 23 Oct 2008